

kan være nyttigt tilsidst ikke at beholde denne Paragraph i Loven; men jeg skal i den Henseende ikke afgjøre Noget og holder mig overbevist om, at der er stor Sandsynlighed for, at selv om jeg vilde være imod Paragraphen, vilde jeg dog være i Mindretallet, idet jeg troer, at der er saa mange i Forsamlingen, som holde for, at det er rigtigt at fastholde en Bestemmelse af denne Art, selv om den kun er formuleret, som her er Tilfældet. Det, som den ærede Minister iøvrigt indvendte imod Formuleringen af Paragraphen, vilde han være kommen ud over, naar han havde undersøgt, hvorledes den kunde være bleven forandret saaledes, at den svarede mere til hans og vor fælles Hensigt, naar han havde overveiet, hvorledes et givet Tilfald, et givet Løfte kunde skee Fyldest. Jeg troer, det vil kunne lade sig gøre, og vil navnlig kunne lade sig gøre derved, at Folketjers Indtægter, den Deel deraf, som fra Sognet gives til Præsten, ikke den, der fra Menigheden gives ham, indflyde umiddelbart i Statskassen, og at den Deel, uden Forandring i de nærværende Lønningsforhold, som tilflyder de forskjellige Geistlige, atter fra Statskassen tilflyder dem, efter samme Norm som nu, i den mellemliggende Tid, indtil Lønnings Regulering nærmere kunde bestemmes, under enhver Omstændighed alene med den Forpligtelse fra Regjeringens Side, i et af de næste Rigsdagsmøder at fremlægge en Lønningslov. Man vil sige mig, at ved Fremlæggelsen af Lønningsloven vil Spørgsmaalet langt fra være afgjort; thi der vil være en ikke ringe Grad af Sandsynlighed for, at Lønningsloven ikke vil blive fyldestgørende — for Regjeringen i ethvert Fald vistnok, idet den havde fremlagt den — for dette eller det andet Thing, naar de skulde undersøge den. Men ved Fremlæggelsen af et Lovforslag vilde dog i ethvert Fald de forskjellige Enkeltheder i en saadan Lov blive gjorte til Gjenstand for Undersøgelser, og Erfaringen har lært os, at naar vi fortsætte denne Art af Undersøgelser i en Række af ikke mange Aar — igjennem 2, 3 Rigsdagsmøder — naaer man tilsidst en Overenskomst, fordi man efterhaanden kommer til at se fra begge Sider, at Sagens Afgjørelse er mere paatrængende, end Fastsættelsen af enkelte

Punkter, som man fra Begyndelsen af har tillagt en ikke ringe Vigtighed, og som indtil Afgjørelsen have stor Vigtighed derved, at saalænge, en Sag ikke staaer sin Afgjørelse nærmere, kunne mange saadanne Punkter indeholde et Princip eller en Grundsætning, som for Forholdets Skyld ikke kan opgives; men ved den endelige Afstemning taber Principet sin Værdning og gaar op i selve Afgjørelsen. — Jeg skal slutte hermed og overlade visse Enkeltheder af de forskjellige Indsigelser, som ere gjorte imod Paragraphens Affattelse, til den ærede Ordfører, som vil kunne optage Forhandlingen derom langt bedre end jeg.

S. Müller: Da jeg væsentlig kan henholde mig til, hvad den ærede Cultusminister udtalte, er der kun et Par enkelte Bemærkninger, jeg skal tillade mig, nærmest med Hensyn til, hvad Rigsdagsmanden for Holbæk Amts 2den Valgkreds (Tscherning) bemærkede. Den ærede Cultusminister har fremhævet, hvad der fornemmelig i Præsternes Stilling kunde medføre Unseligheden af, at det i det Væsentlige forblev som det er, at Præsten blev lønnet af Menigheden, og umiddelbart af Menigheden. Herimod har det ærede Medlem blandt Andet erindret, at Forholdet var anderledes nu, da Sognebeboerne ikke mere kunne antages at falde sammen med Menighedsmedlemmerne. Dertil maa jeg bemærke, at dette er Noget, som kun undtagelsesviis finder Sted, og altsaa er den Tid ikke kommen, da man kan gjøre et saadant Argument gjældende; skulde det virkelig indtræde, da var det en anden Sag. Den ærede Cultusminister paaberaabte, at Foranstaltningen kunde have sin Nytte med Hensyn til de knapt aflagte Kald, og det tog den sidste ærede Taler ogsaa til Indtægt, idet han spurgte, om der vel var nogen anden Maade, hvorpaa man kunde udjevne denne Different. Dertil svarer jeg, at der er en anden Maade, og Besvarelsen ligger meget nær, nemlig at der træffes lignende Foranstaltning, som tidligere er gjort i et andet Diemed, idet man paalagde de større Kald en vis Afgift, som indløb i et vist Fond, hvoraf man kunde hjælpe paa de mindre Kald. — Den ærede Minister ansøgte endvidere, at den attraaede Forandring muligens kunde blive Si-